

KOCAKARI İLE ÖMER

Üstad-ı necibim Ali Ekrem Bey'e

Yok ya Abbas'ı bilmeyen, kimdi?..

O sahabiye dinleyin, şimdi:

"Bir karanlık geceydi pek de ayaz..

İbni Hattâb'ı görmek üzre biraz,

Çıktım evden ki yollar ıvıssız.

Yolcu bir benmişim meğer yalnız!

Aradan geçmemişti çok da zaman,

Az ilerden yavaşça oldu iyan,

Zulmetin sînesinde ukde gibi,

Ansızın bir müheykel a'râbî!

Bembeyaz bir ridâ içinde garîb,

Geliyor muttasıl mehîb mehîb.

Ben sokuldum, o geldi, yaklaştık;

Durmadan karşıdan selâmlaştık.

Düşünürken selâm alan sesini,

O heyûlâ uzandı tuttu beni:

Bir de baktım, Ömer değil mi imiş?

- Yâ Ömer! Böyle geç zaman, bu ne iş?

- Şu mahallâtı devre çıkmıştım...

Gel beraber, benimle, üç beş adım.

Ne sadâ var, ne bir yürür bîdâr;

Uhrevî bir sükûn içinde civâr.

Ömer olmuş gezer, sıyânet-i Hak...

Şu yatan beldenin huzûruna bak!

O semâlar kadar yücelmiş alın,

Çakarak sînesinden âfâkın,

Bir zaman sönmeyen nigâhıyla,

Necm-i sâhirde sanki bir hâle!

Duruyor her evin önünde Ömer,

Dinliyor bî-haber içerdekiler

Geçmedik en harâb bir yapıyı,

Yokladık sağlı sollu her kapıyı.

Geldik artık Medîne hâricine;
Bir çadır gördü, durdu kaldı yine.

Ocak başında oturmuş bir ihtiyarca kadın.
"Açız! Açız!" diye feryâd eden çocuklarının,
Karıştırıp duruyorken pişen nevâlesini;
Çıkardı yuttuğu yaşlarda çırpınan sesini:
-Durunda yavrularım, işte şimdicek pişecek...
Fakat ne hâl ise bir türlü pişmiyordu yemek!
Çocukların yeniden başlamıştı nâleleri...
Selamı verdi Ömer, daldı âkıbet içeri.
Selamı aldı kadın pek beşuş bir yüzle.
-Bu yavrular niçin, ey teyze, ağlıyor, söyle?
-Bu gün ikinci gün, aç kaldılar...
-O halde, neden
Biraz yemek komuyorsun?
-Yemek mi? Çömleği sen,
Tirit mi zannediyorsun? İçinde sâde su var
Çakıl taşıyla beraber bütün zaman kaynar!
Ne çare! Belki susarlar, dedim. Ayıplamayın.
-Peki senin kocan, oğlun, ya kardeşin, ya dayın...
Tek erkeğin de mi yok?
-Hepsi öldü... Kimsem yok.
-Senin midir bu küçükler?
-Torunlarım.
-Ne de çok!
Adam emîre gidip söylemez mi hâlini?
Ah!
Emîre öyle mi? Kahretsin an-karîb Allah!
Yakında râyet-i ikbâli ser-nigûn olsun...
Ömer, belâsını dünyâda isterim bulsun!
-Ne yaptı, teyze, Ömer, böyle inkisâr edecek?
-Ya ben yetim avuturken emîr uyur mu gerek?
Raiyyetiz, ona bizler vedîatu'llâhız;
Gelip de bir aramak yok mu?
-Haklısın, yalnız,

Zavallının işi pek çok zaman bulup gelemmez;
Gidip de söylememişsen ne haldesin bilemez.

-Niçin hilâfeti vaktiyle eylemişti kabûl?
Sonunda böyle çürük özrü kim sayar makbûl?
Zavallının işi çokmuş!... Nedir, muhârebe mi?
İşitme sen de civârında inleyen eleme,
Medâne halkını üryan bırak, Mısır'da dolaş...
Gaza! Gaza! diye git, soy cihânı, gel paylaş!

Çocukların bu sefer yükselince feryâdı,
Kadın, tehevürü artık cünûna vardırđı;
- Şu nevhalar ki çıkar tâ bulutların içine,
Ömer! Savâik-i tel'in olur, iner tepene!
Yetîmin âhını yağmur duâsı zannetme:
O sayha ra'd-ı kazâdır ki gönderir ademe!
"Açız! Açız! Bize bir lokma olsun ekmek ver... "
"Susundu yavrularım, işte oldu, şimdi pişer!"
Gidip de söylüyeyim hâ?.. Dilencilik yapamam!
Ömer de kim? Benim ondan kerîm adamdı babam,
Ölür de yüz suyu dökmem sizin Halîfenize!..
Ömer vuruldu bu son sözle...

- Haklısın, teyze!

Avut çocukları, ben şimdicek gider gelirim.

Halîfe önde, bitik suçlu, münfa'il, nâdim;
Ben arkasında, perîşan, çadırdan ayrıldık.
Sabâha karşı biraz başlamıştı aydınlık.
Köyün köpekleri ejder misâli saldırıyor,
Bırakmıyor bizi yoldan, fakat kim aldırıyor!
Medîne'nin dalarak münhanî sokaklarına;
Dönüp dönüp hele geldik zahîre anbarına.
Halîfe girdi açıp, ben de girdim emriyle.
Arandı her yeri, bir mum yakıp ale'l-acele.
- Şu tek Çuval unu gördün ya! Haydi yükle bana;
Bu testi yağ doludur, elverir o yük de sana.
Çuval Halîfe'de, yağ bende, çıktık anbardan;
Kilitleyip geri döndük deminki yollardan.

Mesâfe, baktım, uzun; yük yaman; Ömer yaralı;

Dedim ki:

- Ben götüreydim... Verir misin çuvalı?

- Hayır, yorulsa değil, ölse yardım etme sakın:

Vebâli kendine âiddir İbni Hattâb'ın.

Kadın ne söyledi, Abbas, işitmedin mi demin?

Yarın huzûr-i İlâhide, kimseler, Ömer'in
Şerîk-i haybeti olmaz, bugünlük olsa bile;

Evet, hilâfeti yüklenmiyeydi vaktiyle.

Kenâr-ı Dicle'de bir kurt aşırса bir koyunu,

Gelir de adl-i İlâhî sorar Ömer'den onu!

Bir ihtiyar kan bî-kes kalır, Ömer mes'ûl!

Yetîmin, girye-i hüsrân alır, Ömer mes'ûl!

Bir âşiyân-ı sefâlet bakılmayıp göçse:

Ömer kalır yine altında, hiç değil kimse!

Zemîne gadr ile bir damla kan dökünce biri:

O damla bir koca girdâb olur boğar Ömer'i!

Ömer duyulmada her kalbin inkisârından;

Ömer koğulmada her mâtemin civârından!

Ömer halife iken başka kim çıkar mes'ûl?

Ömer ne yapsın, İlâhî, beşer zalûm ü cehûl!

Ömer'den isteniyor beklenen Muhammed'den...

Ömer! Ömer! Nasıl aldın bu bârı sırtına sen?

- Sen almasan acaba kim gelip de senden iyi,

İdâre eyliyecek düştüğün bu ma'rekeyi?

Evet, adâleti "mutlak" hayâl edersen eğer,

Ömer değil ya ne olsan bırak ki hepsi heder!

Beşer, adâleti "mutlak" tahayyül eylesen,

Görür ümîdini mahkûm her zaman ye'se.

Sen ey Ömer, ne meleksin, ne bir emîr-i zalûm...

Fakat elinde ne var? Fıtraten beşer mazlûm!

Görür bürûc-i semânın bütün sitâreleri,

Zalâm içinde, yük altında inleyen Ömer'i!

Huzûr-i Hakk'a çıkarken bu unlu cebhenle,

Değil zemîni, getir şâhid âsümânı bile!

- Uzak mı yol? Daha çok var mı?

- Ancak üç beş adım.

Mecâli kalmamış artık zavallının... Baktım:

Olanca azmini cebr eyleyip, nefes nefese;
Yavaş yavaş yürüyor. Geldi bin belâ ne ise!
Sokuldu haymeye, indirdi arkasından unu:

- Bırak da testiye yerleştirin kenâra şunu.

Hemen çakılları çömlekten indirip attı,
Uzandı testiye, yağ koydu, sonra un kattı.
Oturmak istedi, lâkin belâya bak ki: Ocak
Hemen sönüp gidecek...

- Teyze, yok mu hiç yakacak?

Kadın getirdi beş on parça yaş diken Ömer'e;
Ömer de yakmak için büsbütün serildi yere.

Ocak tüter, Ömer üfler zefir-i hârîyle;
Zemîni lihye-i beyzâ yı târumârîyle,
Sücûd tavr-ı huşû'unda, muttasıl süpürür;
İçinde rûhu yanar, cebhesinde ter köpürür!
Döner muhît-i nigâhında tûde tûde duman;
Bulut geçer gibi necmin hıyat-ı nurundan!

Ocak tutuştu, yemek pişti;

- Var mı teyze kabın?

Getir de indirelim...

- Var büyükçe bir kap, alın.

Yemek sıcaktı, fakat kim durup da bekliyecek!

Ömer çocuklara bir bir yedirdi üfliyerekli
Kesildi haymede mâtem, uyandı rûh-i sürûr;
Çocuklar oynuyorlar, kadın ferîh ü fahûr.
Ömer bu âlemi gördükçe gaşy içindeydi...

Dedim:

- Sabâh oluyon kalkalım...

- Evet, haydi!

Yarın Emâret'e gel teyze, öğleyin beni bul;
Emîr'e söyleriz elbette hayr olur me'mul.

Yüzü gülmüştü teyzenin, baktık,
Biz de çıktık vedâ edip artık
Hiç görünmeksizin gelip geçene,
Doğru indik Halife'nin evine.
"Şimdi nerdeyse gün doğar, kalıver."
Diye, koyvermiyordu, çünkü, Ömer.
Etti az sonra subh-i velveledar
Uyuyan şehri kamilen bidar
Öğle geçmişti, çıktı geldi kadın.
-Galiba, teyze, uykusuz kaldın!
İşte bağlanmak üzredir nafakan,
Alacaksın her ay gelip buradan.
Şimdi affeyledin değil mi beni?

-Böyle göster fakat adaletini.

Mehmet Akif Ersoy